

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen
minden vasárnap

Tegyük vonzóvá a falut.

Meline, nemrégiben még francia miniszterelnök, akit az agráriusok világszerte internacionális vezéröknek mondanak — ujabban egész propagatív tevékenységét annak szenteli, hogy felhívja az írók, politikusok és államférflak figyelmét arra a veszedelemre, mely a földmivelő nép elvárosiasodásával elkövetkezik.

Nemcsak Páris, hanem majd minden ország fővárosa, népességben hatalmasan megduzzadt éppen a földmivelő nép beözönlése következtében. E tekintetben különösen Budapest mutatja felszívó képességét, ahol az utolsó négy évtized alatt, mióta Pest-Budát egyesítették, a lakosság 64 százaléka vándorolt be. Ennek pedig javát a földmivelő munkás-elem adja, akiket a magyar róna nem lát többé. Ott, ahol a gyáripár fellendülőben van, mint Pozsony, Temesvár, feltűnően növekszik bevándorlás útján népességben, s valamennyi város a földmivelő dolgozó elemet szivja föl.

Az Országos Gazdaszövetség szintén erősen érzi ezt a bajt és jelszavát Melinétől kölcsönzi: Tegyük vonzóvá a falut! Különösen aktuális ez télen, mikor a falura ráterpeszkedik a köd, a zuzmara és főleg az unalom. Csak az tudja, hogy a tankötelezettség törvényének valamennyire való végrehajtása is, micsoda kulturszükséglet teremtett a falukban, aki hivatása szerint a nép közt él, ismeri vágyait és tudja, hogy mire áhítozik.

A tél, mikor tétlenül kell összetenni a kezét a falu népének, még egy jó gazdasági esztendőben is rettenetesen hosszú. Az egész tél az unalom jegyében telik el, az unatkozó em-

ber pedig könnyű prédája a faluhelyeken lévő és elzúllásra, mégis alkalmas helyeknek; kész prédája a hiszékenységre építő vándor népboldogítóknak, akik szellemi szórakozást igénylő lelkének tetszetős, csillámló ígéretek, vágyakat, reményeket hoznak és ébresztenek.

Azért van nagy jelentősége annak, hogy immár négyezer helyén az országnak népkönyvtára van. És hogy minő kulturérséget elégitenek ki ezek a kis falusi könyvtárak, kiteszik abból, hogy a beérkezett jelentések szerint három millió a falu népéből, ezekből a könyvtárakból szellemi multságát.

Jelentések szólnak arról, hogy egy-egy tanyai könyvtárt napjára is meglátogatják. Négyöt órát gyalogol a tanyai magyar, hogy a könyvtárból egy könyvet kapjon. De milyen boldog, ha azon a cimen, hogy a keresztkomájának is kell könyv, kettőt adnak a kezébe. Egy hét múlva már ismét jön a másik könyvért. Mennyire kár, hogy ilyen könyvtár, nincs mindenütt az országban.

De meg van a ponyva. A heti vásárokon most is ott van a vándorkönyvtáros, és bizony nem a népszerű Jókait és a legujabb moderneket árulja, hanem a nádudvari rablógyilkosságot, a megcsonkított kasznárt és egyéb hajmeresztő Bagó Márton szerű kiadványokat, melyekért annyiszor sajogtunk, és amelyeket a ponyváról a szemétre dobni még se tudunk. Aztán ott van a boulevard-sajtó kelletén túl való elterjesztése a magyar nép kezén.

Megállapítható, hogy az alföldi magyar nyelvérzékét is kikezde a nyomdabetű és már az ő szava magyarság szempontjából, nem megbízható, mióta olvas.

A falusi kultura érdekében való sok irányu tevékenység egy hírlapi cikk keretében meg-

se beszélhető. Mindenesetre jól eső meglepéssel fogadjuk a földmivelésügyi miniszternek e téren való, valóban áldásdus tevékenységét, mely a mezőgazdasági haladás zászlója alatt kulturát visz télen a falukba.

Ezrekre megy azoknak a gazdasági előadásoknak a száma, amelyeket a gazdasági felügyelő, kirendelt szaktanárok, amboláns tanítók, a gazdasági egyletek titkárai és kiváló gazdák tartanak a faluban most a télen.

A magyar nép tanuló kedvére pedig felette jellemző, hogy ezek a gazdasági előadások mindég nagy közönséget vonzanak és ezüstös hajjal sem átal beülni az iskolapadba a magyar gazda, ha arról van szó, hogy valami okos szót hall a jobb, a haszonhajtó jóvedelmesebb gazdálkodásról. Hát még ahol az előadásokat a népszerű mozi is élénkíti.

Csodálatos, hogy a nép képzését mennyire foglalkoztatja Edison korszakos találmánya, és mennyire fel lehetne ezt használni a falu népének értelmi színvonala emelésére.

Nagyon itt lenne az ideje, hogy a földmivelő nép kulturszükségleteivel számoljunk és tegyük valósággá, amit Meline óhaj: Tegyük vonzóvá, kellemessé a falut!

— Gazdák a magyar ipar mellett. A Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja, a „Gazdaszövetség“, legutóbbi számában arra hívja föl a gazdaköröket és szövetkezeteket, hogy a karácsonyi bevásárlások alkalmával magyar gyártmányu tárgyakat vásároljanak. Kifejti, hogy annak a harenak, amely a gazdak- és merkantilisták között a mezőgazdasági termelés védelme tárgyában folyik, nem szabad oly hatással lennie, hogy a gazdaközönség akkor, amikor mint fogyasztó jelentkezik, a külföldi piacokat helyezze a belföldiek elébe.

HIREK

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestülete e hó 4-én tartott december havi rendes közgyűlésében a vadászterületek haszonbérbeadása tárgyában megkötött szerződést jóváhagyta. Ugyanily elbánásban részesítette a kéményseprő vállalkozóval kötött szerződést is; ellenben Hevesy Julia óvónő kárpótlása ügyében beadott kérvényt nem találta elfogadhatónak. A közgyűlésen szóba került még a borítal- és husfogyasztási adó bizottság által javasolt községi vendéglő felállításának kérdése is. A közgyűlés magáévá tette a javaslatot, s a községi vendéglő felállítása körüli teendők elvégzésével az előjáróságot bizta meg. A községi husvizsgálati szabályrendelet is jóváhagyatott ezen ülésen, míg Mária János helypénzszedő azon kérését, hogy mindszenti illetőségű, de nem itt lakó árusoktól helypénzt szedhessen, teljesíthetőnek találta. Végül a bor- és husfogyasztási bizottság által Soós Ádám, Zámbo Lajos és Ambrus Ferenc tisztviselőknek drágasági pótlék és tiszteletdíj cimen megszavazott összegek kiutalásához hozzájárult.

— Ármentesítő társulati közgyűlés. A Körös-Tisza-marosi Ármentesítő és Belvizszabályozó-Társulat f. évi december 10-én, szerdán délelőtt 10 órakor tartja Hódmezővásárhely város székházának dísztermében ez évi közgyűlését. A közgyűlési meghívókat Kovács S. Aladár elnök már ki is bocsátotta. A közgyűlés tárgyai közül kiemeljük a fontosabb ügyeket. Évi jelentés a társulat állapotáról. — Uj esatornatervek. — A gát- és zsilipörök kérelme fizetési osztályba sorozásuk iránt. — A jövő évi költségvetés tárgyalása. E tételnél megemlítjük, hogy a költségvetés bevételi és kiadási rovatainak főösszege 2 millió és 180 ezer korona, mely összegben a személyi és dologi kiadások, valamint az amortizációs részletek és a tartalék-alap képzése is bennfoglaltatik. A kirovási kulcs a betérjesztett költségvetési előirányzat szerint a ka-

Elragadóan szép, divatos levélpapír-ujdonságok!

✓ A legkényesebb izlést is kielégítő különlegességek modern irodai szerekben ✓
✓ Művészi kivitelű képes levelező-lapok, eredeti felvételek után, legolcsóbb áron ✓
✓ Papírárak, gummibélyegzők, fényképészeti kellékek legnagyobb választékban ✓

Horváth Antal papirkereskedőnél Mindszent

taszteri tiszta jövedelem után és pedig a 30-ik évi alsó vízszínnél 40 és fél, a 30-as felső vízszínnél 27, az 55-ös vízszínnél 12, a 81-esnél pedig 4 és 7 tized százalék.

— Ajánlat a fogyasztásra.

Mint lapunk mult számában is jeleztük, a bor- és husfogyasztási adók bizottsága abban állapodott meg, hogy jövőben is az eddigi gyakorlatot óhajtja fentartani, vagyis: amagánfelekkel méltányosan egyezzen ki a község, míg a kimérők, illetőleg elárúsítók a tételenkinti megadóztatás alá essenek. A december havi közgyűlés hozzá is járult a bizottsági javaslatához s így a mai naptól kezdve jövő évi február hó 15-éig ajánlatok fenti értelemben Soós Ádám javadalmi ügyvezetőnél tehetőek. Igen természetes, hogy az ajánlatokat bizottság fogja elbírálni, s akinek ajánlata nem konvenial, az írásos jelentést kap a községtől.

— **Pályázat tanítói állásokra.** Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter december 15-diki határidővel pályázatot hirdet több tanítói és tanítónői állásra. Vármegyénkben a következő állások: Horgoson egy tanítói (r. kat.), Kiskundorozsmán egy tanítónői (r. kat.) Kisteleken egy tanítói, Mindszenten egy tanítói, (r. kat.) vannak üresedésben.

— **A szegedi ipartestület elnöke.** Szegedről jelentik: Az itteni iparosság körében mozgalom indult meg, hogy a néhány nap előtt elhunyt Raier Károly ipartestületi elnök helyét Cserzy Mihályval töltsék be, akinek Szegeden borbélyüzlete van és „Homok” név alatt kitűnő népies elbeszéléseket írogat.

— **Bibó Lajos halála.** Az újságíró gárda egyik régebbi, munkás tagja hunyt el Hódmezővásárhelyen. Bibó Lajost, aki évek hosszú során szerkesztette a szomszédos városban a Vásárhely és Vidékét, majd a Vásárhelyi Napilapot. Alig egy hete, hogy baleset következtében a lábát törte, a törés sebhelyén fertőzés állott be, s ez vitte sirba az alig ötven éves embert. Bibó egyébként is beteges ember volt s alig egy éve, hogy a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézte mint hírlapírára munkaképtelent nyugdíjazta. A meggyengült idegzetű ember a csekélyke nyugdíj mellett némi kis munkát is vállalt, kötelességének élt, meglehetősen gondok között. Mint hírlapíró, egyike volt a vidék ismertebb szerkesztőinek, amely hivatás mellett szépirodalommal is foglalkozott. Elbeszéléseket írt, melyek a magasabb színvonalu lapokban láttak napvilágot, s gyermeklapot alapított, mely nagy elterjedésnek örvend. Temetése csütörtökön délután volt a község nagy részvéte mellett.

— **Templomfosztogatók.** A hét derekán nagy megbotránkozást keltett az egész községben, hogy szerdán éjjel a mindszei róm. kath. plebánia templomba betörték s onnan néhány persely tartalmát elrabolták, azontúl egy igen értékes ablakfestészeti művet is elpusztítottak. Dacára az erélyes hatósági intézkedésnek, a rablók kilétét ed-

dig nem sikerült kipuhatolni. Másnap éjjel valószínűleg ugyanezek a tettesek a szegvári templomot is kirabolták, de — mint tudósítónk jelenti — nagyobb értékeket onnan se vihettek el.

— Elfogott postasikkasztó.

Szegedről jelentik: Gorcsik Boldizsár horgosi postakiado a horgosi postáról 2700 koronát elsikkasztott és megszökött. A sikkasztót a pozsony megyei Csernán elfogták és onnan a szegedi ügyészség fogházába szállítják.

— Angyal kellett az Istennek.

Rékasi Pál italmérőt és nejét szül. Gémes Annát súlyos csapás érte. Egyetlen kis leányuk, a három éves kis Annuska e hó 4-én alig néhány napi betegség után meghalt. Az ártatlan kis csöppség temetése nagy részvét mellett e hó 5-én ment végbe.

— Orosháza pénzei.

Orosháza község képviselőtestületének legutóbbi közgyűlésén a közpénzek elhelyezése felett is határoztak. Az előjáróság javaslata a többek között az volt, hogy a községnek az Orosházi Népbanknál elhelyezett pénzei továbbra is ottmaradjanak, mert egyrészt azok nincsenek veszélyeztetve, másrészt pedig azért, mert nem akar a község az említett pénzintézet kibontakozása elé nehézségeket gördíteni. A képviselőtestület hosszas vita után e javaslatot dr. László Elek azon módosításával, hogy az igazgatók az elhelyezett betétekért személyesen is anyagi jótállást vállaljanak — elfogadta.

— Akció a munkásbiztosító törvény revíziója tárgyában.

Az Ipartestületek Szövetsége országos mozgalmat indított az 1907. évi XIX. t.-c. revíziójának kisürgetése tárgyában. Ebben a nagy munkában a községünkbeli ipari szervezetek is részt vesznek, és folyó hó 14-én d. u. 2 órakor — amely napon az egész ország iparossága megmozdul ugyan ebben a kérdésben — gyűlést tartanak az Iparos és Keresk. Körének a helyiségében (Zánthó Kálmán vendéglője), melyre az érdeklődők ez uton is meghívotnak.

— Katholikus egyesület Csongrádon.

Az elmúlt vasárnap alakult meg Csongrádon a Katholikus Egylet, melynek zászlója alá 500 tekintélyes csongrádi polgár sorakozott s vezetésére a város katolikus társadalmának sok előkelősége vállalkozott. Az új egyesület kebelében fog működni a katolikus társadalom egyik leghatalmasabb organuma a Katholikus Népszövetség. Ugy látszik, már kezd felocsudni eddigi tétlenségéből az ország katolikus közönsége és keresi a kapcsolatot, mely összefogja mindazokat, akiket a keresztény érzés egyívű tartozókká tesz.

— A tiszai kompnál.

Doktor Imre negyvenöt éves csongrádi napszámos 1911. szeptember harmadikán délután a csépai vásárról hazamenet, a mámai kompnál összeveszett Pusztá Gergelyvel. Előrántotta revolverét és kétszer rálőtt a mellette álló Pusztaira. Szándékos emberölés kísérlete miatt került csütörtökön a szegedi es-

küdtbíróóság elé. A tárgyaláson Hevessy Kálmán elnökölt, a sértettet Pártos Pál dr. képviselte, a vádlottat Rásonyi Papp Pál dr. csongrádi ügyvéd védte. A bíróság, az esküdtek verdiktje alapján Doktort fölmentette a vád alól.

— **Figyelmeztetés** a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában. A karácsonyi és ujévi rendkívül csomagforgalom ideje alatt a küldemények késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Felette kívánatos, hogy a feladó saját nevét és lakását továbbá a címirat összes adatait felüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címirat leesné, elveszne vagy pedig olvashatatlaná válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse. A csomagok tartalmát úgy a címíraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

— Földalatti börtön

a címe annak a gyönyörű slágerdarabnak, mely ma este az Apolló-moziban bemutatóra kerül. Ezentul még 6 szórakoztató és humoros képet mutatnak be, Holnap, hétfőn este szintén lesz előadás, melyre a mozi tulajdonosa nagy áldozatok árán megszerezte a Zigomár című, 1200 méter hosszú 4 felvonásos nagyhatású drámát. Igen természetes, hogy a humorosat kedvelők is megtalálják a műsorban magukét, mert a drámán kívül még öt különféle legújabb mozi sláger kerül vetítésre. Freund üzemvezető megígérte nekünk, hogy e két ünnepi előadáson különösen kitesz magáért. Minden tudását összeszedi, hogy a közönségnek kellemes és élvezetes előadásokat nyújtson.

— Sok a téli hernyó.

A mult évben is nagy mértékben pusztítottak a hernyók, de a kilátások olyanok, hogy tavasszal még nagyobb mértékben lépnek fel. A gyümölcsfák kivétel nélkül tele vannak téli hernyófészkekkel. Jó lesz még most hozzá látni az irtáshoz.

— Betörési kísérlet.

Szerdán éjjel betörők akartak operálni Büchler Gábor piactéri üzletében. A Diamant-féle magtár felől ki is bontották a kereskedést övező falazat egy részét, de miután azon a helyen nehéz szálvasak vannak felállítva, a behatolás akadályokba ütközött. Ilyenformán a betörés meghiúsult, mert más oldalról az üzlet — észrevevés nélkül — megközelíthetlen. Valószínű, hogy itt is azok a rablók garázdálkodtak, akik a templom néhány perselyét ugyanazon éjjel kifosztották.

— Művészestély Szentesen.

A szentesi izraelita nőegylet e hó 13-án táncmulatsággal összekapcsolt nagyszabású hangversenyt rendez, melyre e hét folyamán bocsátotta ki a meghívókat. A koncert egyik főszereplője a tüneményes

szépségű és hangu dr. Hajdu Marcelné, a m. kir. opera elsőrendű énekesnője lesz, aki olyan énekszámokat vett fel műsorába, amelyekben legjobban érvényesül fenomenális hangja és művészete. Énekét Dienzl Oszkár, az országszerte ismert zongora-virtuóz fogja kísélni, aki önálló számokkal is szerepel. Ezekon kívül sikerült vendégszerelésre megnyerni Győző Dezsőt a Vígyszínház kitűnő, tehetséges tagját, aki minden várakozást kielégítő előadással fogja gyönyörködtetni a közönséget. Belépőjegyek Szentesen Halász Szabó Lajos (Bányai J. utóda) üzletében kaphatók.

— Ipari tanfolyamok Mindszentén.

A magy. kir. Technológiai iparmúzeum igazgatósága — ipartestületünk közbejöttével — szabó- és cipészipari szaktanfolyamokat rendez községünkben. A tanfolyam díjmentes. Célja: a kézműiparosok szaktudásának fejlesztése. Tananyagul fel van véve mindazoknak a szakmabeli ismereteknek az oktatása, melyek úgyszólván a kisiparosok megélhetésének alapkövét képezik. Felvételre jelentkezhetni a Mindszei Ipartestület hivatalos helyiségében folyó hó 15-ig lehet.

— Dohánycsempészet.

Hiába, a magyar ember csak szereti, ha pipájában szűz dohány serceg. A pálospusztaiak is ezt szerették. Tudták ezt a csempészek, azért gyakran keresték fel a pálosiakat, de a mult héten rajta vesztettek. A pénzügyőrök meglepték őket. A csempészek közül kettő megugrott, de Dudás Mihályt elfogták s nagyobb mennyiségű dohányt koboztak el tőle.

— Karácsonyi táncvigalom.

A mindszei ács munkások szakegylete e hó 26-án, vagyis karácsony másnapján saját könyvtára javára, a Dobos-féle vendéglőben táncestélyt rendez, melyre a lapunk nyomdájában készült diszes meghívók a közeli napokban lesznek kibocsátva.

— A Budapesti Lapok

legújabb száma Böszörmény-Varga Géza szerkesztésében gazdag tartalommal jelent meg. A lap közöl: érdekes cikkeket, novellát, verset és kritikát a legjobb írók tollából. Mutatványszám ingyen. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest II., Retek-utca 71. szám.

— Kevés a rendőr.

Bármilyen erkölcsös, jóra való is a mi népünk, mely a lopástól és rablástól szinte irtózik, mégis az utóbbi időben hányszor előfordult, hogy egyik-másik kereskedőt kirabolták, e hét folyamán pedig a templomba is betörték. Aminthogy a multban elkövetett rablásokat sem mindszei követték el, meg vagyunk győződve, hogy a tettesek most sem a mi községünkben kerültek ki. Pedig a mi rendőrségünk létszáma a saját falubelieink erkölcsi cseire mérvadó csupán. Meg is lennénk mi a 4 szál rendőrszeméllyel elégedve akkor, ha máshonnan a rablók részére idevezető ut nem lenne. De van ám! Csongrádról, Szentestről, Mártélyról — meg tudom is én honnan — jönnek a romlott lelkűek és polgáraink va-

gyonbiztonságát évről-évre fokozottabb mértékben veszélyeztetik, sőt ha ebben a tempóban haladnak a rablások, még gyilkosságtól is könnyen lehet tartani. Nemcsak tanácsos tehát, hanem egyenesen szükséges is a rendőrség létszámának legalább is kétszeresére való fölemelése. Még a nyár folyamán hallottuk, hogy télire a rendőrség teljesen újjá lesz szervezve, akiknek élén kiképzett rendőrőrmester fog állani. Most már ép belejutunk a tél közepébe s rendőrségünk gárdája még mindig a régi: a 25 év előtti 4 szál. Ideje volna, ha a képviselőtestület komolyan hozzáfogna a rendőrség újjászervezésének és kiegészítésének kerestülviteléhez, mert közbiztonságunk épségbetartása érdekében bizonyára senki sem fogja sajnálni azt a jóformán számba se jöhető költséget, amit ennek a reformnak nyélbeütése igényelne.

— **Gyilkos ácsmester.** Nagy György Ferenc szentesi ácsmester ez év augusztus elsején délben kérdőre vonta fiatal feleségét, hogy igaz-e az, amit a környéken beszélnék, hogy megcsalja valami Orosz Imre nevű kőművessegéd. Az asszony nevetve felelte:

— Persze, hogy igaz.

Nagynak arcába szökött a vér, majd minden szó nélkül előrántotta revolverét és háromszor feleségére lőtt. A golyók találtak, az asszony nyomban meghalt. Ezután Nagy önmagán ejtett súlyos sebeket. Fölgyógyulása után előzetes letartóztatásba helyezték. A szegedi törvényszék Rigó Endre elnöklésével e hét folyamán tárgyalta ezt az ügyet. Nagy azzal védekezett, hogy közös elhatározásból akartak meghalni, a tanuk azonban ezt megcáfolták. A bíróság Nagyot erős felindulásban elkövetett emberölésért hat hónapi börtönrre ítélte.

Papirkereskedő tanulóknak egy intelligens, jó fiu felvétetik

Horváth Antal papírárusnál

— **A többtermelő részvénytársaság** iránt az egész vármegyében nagy az érdeklődés. Haladni vágyó kis és középgazdák két kézzel kapnak utánna, hogy a földjük többet teremjen, s különösen a műtrágya széles körű elterjedése remélhető, miután a többtermelő részvénytársaság a műtrágya árát csak akkor követeli, hogy ha tényleg többtermés mutatkozik. A többtermelő részvénytársaság az eddigi megállapodások szerint most alakul meg, és akik érdeklődnek iránta, irjanak Dr. Molnár István gazdasági tanácsos Budapest, IV. Kossuth Lajos u. 1. vagy Náray Géza ny. főhercegi urad. intéző (Budapest IX. Közkertár u. 10.) uraknak, akik a többtermelő részvénytársaságra vonatkozó bővebb tudnivalókat nyomtatott prospektusban megküldi.

— **Német ujságok példányszáma.** A belga nyomdászok szakfolyóiratának legutóbbi száma érdekes hivatalos adatokat közöl a

német sajtóviszonyokról. A német napilapok ahhoz képest, hogy milyen óriási a német olvasóközönség, aránylag nem nagy példányszámokban jelennek meg. Oka ennek a jelenségnek Németország nagy decentralitása. Minden nagyobb városnak megvannak a maga ujságai, melyek jelentősége a fővároséival vetekednek. Ez az oka annak, hogy az egy Berliner Morgenpost kivételével, amely 400.000 példányban jelenik meg, egyetlenegy német napilap példányszáma sem mulja fölül a 250.000-et. Annál nagyobb a népszerű folyóiratok elterjedtsége. Nem egy hetenként megjelenő képes ujság kétszer, sőt háromszor is több példányban jelenik meg, mint a legnagyobb napilapok. A Leipziger Illustrierte Zeitung példányszáma például 700.000 a nálunk épp oly népszerű Woche pedig 400.000. Még az olyan exponált irányánál fogva aránylag szűkebb olvasói kört érdekli szatirikus folyóiratokat is, mint a müncheni Simplicissimus, 100.000 példányban nyomják. A német ember legszívesebben otthon olvas ugyan, de néhány évtized óta bécsi mintára nagyon elszaporodtak egész Németországban a kávéházak. És a kávéházak hatalmas ujságfogyasztók. Lipcsevárosának van egy kávéháza, amelybe 450 belföldi és külföldi ujság jár, azonfelül pedig 200-féle évkönyv. Tulajdonképpen nem is kávéház, hanem kávéval felszerelt olvasóterem. Tilos benne a hangos beszéd és pincérei gumitalpu cipőben járnak.

Őszi hangulat.

Irtá: Szabolicska Mihály.

Csodálatos szép őszi délután van, Magánosan bolyongok a határban. Szellő se lebben, — a nyárfalevél Mozog, az is csak magában beszél.

Fejét a fűzfa szomorúan lehajtja, Több már a zöld lombnál a sárga rajta. Űres fészkek lóg a galyak alól. Lakói már ki tudja merre, hol?

Az erdőszélen, a lombok hegyében, Ugy uszik egy-egy békanyál fehéren: Mint mikor a váló szerelmesek, Fehér kendővel bucsut intenek.

Ott fönt meg kéklő selymén az egeknek, Halványfehér báránnyelők lebegnek. S a táj, ameddig csak beláthatom: Csupa békeesség, esőnd és nyugalom!

És mint az őszi hangtalan határban: Szívemben is nagy, édes némaság van. Nyugodt a lelkem, csendes, hallgatag, Olyan boldognak érzem magamat.

És mégis e mosolygó környezetben: Valami mintha kényszerítne engem, Leborulni a sárguló gyepon És sirni, sirni, — nem tudom miért? Hosszan, keservesen!

Ki a bűnös.

Irtá: Kovács Ignác.

I.

Öreg ember volt már Zsarnóczy Mihály, amikor feleségül vette Veér Klárát. Különösen Veér Klárához volt öreg; de... öreg ember nem vén ember.

Hogy miért nősült meg Zsarnóczy öreg korára másodszer is és hogy miért vette el épen Veér Klárát, azt nem tudta senki sem megérteni, különösen az utóbbit nem. Hogy Klára miért ment Zsarnóczyhoz, arra könnyen találtak magyarázatot: Zsarnóczy gazdag ember, Veér Klára pedig szereti a gazdagságot, a szép ruhákat, az ékszereket, bár odahaza nem nagyon szoktatták az ilyesmizhez; de hát hiába ő csak a büszkélkedésre, a páváskodásra született. És bizony a selyem, az arany na-

gyon jól illett rá, pedig az ő hamvas, rózsás bőre finomabb volt minden selyemnél, az ő mosolya ragyogóbb az arany csillogásánál, a szeme pillantása tüzezebb a drágakő ragyogásánál. Akire ráemelte izzó fekete szemeit, az úgy érezte, hogy égető lángkigyók fogják körül a testét, az ágját, a lelkét, mindenét. Veér Klára pedig nem fukarkodott az ő veszedelmes, csábító pillantásaival. Járt is utána minden valamire való legény; még a feleséges emberek is utána fordultak, feléje sóhajtottak. A sok megbabonázott férfi között különösen Bodnár Józsi és Sugár Józsi vetélkedtek a szép asszony kegyeiért.

Sokat sugtak, bugtak arról, hogy az egyik szeretője az asszonynak, csak azt nem tudták egészen bizonyosan, hogy melyik. A rossz nyelvűek azt mondták, hogy mind a kettő, legtöbben azonban úgy tudták, hogy Veér Klára már többször kijelentette, ha az öreg meg találhalni, a Sugár Józsi felesége lesz.

II.

Egy este vérbefagyva találtak Zsarnóczyt az istállójában. Vasviláival döfte valaki keresztül. Még volt benne élet, még el tudta nyögni halkan, akadozva:

— A... Jó... zsi...

Az utolsó szava volt ez.

Nemsokára szuronyos csendőrök vitték el Sugár Józsit és Veér Klárát is. Nagyon alapos volt a gyanu, sőt biztosra vette mindenki, hogy az asszony felbujtására a szerelmes legény ölte meg az öreg Zsarnóczyt. Veér Klárát hamarosan szabadon bocsátották, nem lehetett semmit rábizonyítani. A legény körömszakadtáig tagadott ugyan, de, mert sok külső körülmény is ellene vallott, fogva tartották.

Veér Klárát ez az eset nagyon megtörte. Halvány lett, lefogyott, a szép piros rózsák eltűntek az arcáról; néhány nap alatt már csak árnyéka volt önmagának. Nagyon gyakran lehetett a templomban látni. Vajjon a megölt urának lelkiüdvéért, avagy a fogoly kedvese szabadulásáért imádkozott-e?

III.

A főtárgyalás napját a megelőző éjszakán nem tudott aludni Veér Klára. A lelkipurdalás, a leleplezéstől való rettegés iszonyuan meggyötörte. Tépeldéséből halk kopogtatás zavarta fel.

— Nyiss ajtót, Klára! Én vagyok itt a józsi, a Bodnár Józsi. Okvetlenül beszélni akarok veled.

— Miért jöttél? — kérde remegve az asszony, miután beengedte az éjjeli látogatót.

Bodnár egy darabig szánakozva nézett az előtte álló sápadt asszonyra, azután megszólalt. Halkan, minden felindulás nélkül kezdett beszélni, mintha nem is élethalálról lett volna szó, mintha a csendes, izgató éjjeli órában nem is azzal állott volna szemközt, akit évek óta legörjítőbb, a leggyötörőbb szerelemmel szeret és aki őt mindig kinevette.

— Klára, én mindent tudok. A Sugár Józsi ölte meg az uradat. Szerelmes suttogással, forró öleléssel oltottad el benne a lelkiismeret és ő ölt... Én is öltem volna... Odatámasztottad fejedet az udvarra nyíló kisszoba ablakához és úgy nézted, mikor megy be az öreg után a szeretőd. Amikor egy tompa ordítást hallottál, akkor kaptad vissza a fejedet. Én észrevétlenül ott álltam az ablak alatt, a nagy diófa mellett, téged néztelek. Csak később tudtam meg, hogy az a tompa állati hang a férjed halál-

kiáltása volt, Senki sem tudja ezt csak én.

Veér Klára egy szék támlájába fogódzott különben élettelenül összeroskadt volna a sápadt, remegő, összetört asszonyt egy halálos öleléssel magához szoritani, egy csókkal a lelkét kiszívni.

— Klára, — szólt hirtelen a legény — én megszabadítalak téged, megszabadítom Sugár Jósikát.

Én odaállok holnap a törvény elé és azt fogom mondani: a Sugár Józsi ártatlan, én vagyok a bűnös, én voltam a gyilkos. És épen úgy lehetek az, mint ő. Én is gyűlöltem az uradat, engem is a házad tájékán láttak — akkor, én is Józsi vagyok és én is szeretlek. Klára, jobban szeretlek, mint az életemet! És te azt meg tudnád tenni? — kérde az asszony ráfüggesztve szemeit a legényre.

Megteszem, teéted megteszem, Klára. De légy az enyém, egy órára, egy percre, egy pillanatra csak.

A legénynek az agyába tolt a vére a halantéka lüktetett, a szeme vad tűzben égett, megragadta az asszonyt és a fülebe kiáltotta:

— Az enyém leszel, mert a kezemben vagy te is, ő is!

— Azért se! kiáltott fel a düh-től kipirulva Veér Klára.

— Jó, — szólt tompán a legény, — isten veled. Holnap mindent el fogok mondani, amit tudok.

— És megindult az ajtó felé. Már a kilincsre tette a kezét, mikor utána kiáltott az asszony kétségbeesetten, odaadón:

— Józsi, maradj!...

IV.

Bodnár Józsi megtartotta a szavát. Sugár Józsi, amint ott állott a szuronyos börtönőrök között, eleinte nem akart hinni a füleinek. Nem tudta megérteni, hogy miért vállalja magára vetélytársa az irtózatot bünt. Mereven bámult maga elé egy ideig, amikor hirtelen egy gondolat villant át az agyán, amely megértetett vele mindent, sejteni kezdte, hogy mi volt az ára annak, amiért régi haragosa mindent magára vállalt és az a gondolat felkorbácsolta a vérért. A féltékenyek, a megsaltak vad dühével kiáltott fel:

— Hazudsz, gazember!... Nagyságos bíró urak, esküszöm a Szűz Máriára, hogy én voltam a gyilkos!

Kétségbeesett, borzasztó kiáltása végigzugott az összes termeken és Veér Klára, aki a tanuk szobájában állott, hangtalanul esett végig a szoba poros padlóján.

NYILT TÉR.

E rovatban közltekért az aláíró felelős.

KÖSZÖNET.

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen, drága kis leánykánk:

ANNUSKA

e hó 5-én végbement temetésén megjelenni szívesek voltak és részvétüknek bármi módon is kifejezést adva, mérhetetlen fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, — ezuton mondunk szívből fakadó hálás köszönetet.

Mindszent, 1913. december 6.

Rékasi Pál és neje
Gémes Anna

1119/1913.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi kir. járásbírósnak 1913. évi c. 9. II. 762/4. számú végzése következtében Dr. Czukermann Andor ügyvéd által képviselt Industerei bécsi cég javára 2305 K. 24 f. s jár. erejéig 1913. évi november hó 6 napján foganatosított biztosítási (kielégítési) végrehajtás utján lefoglalt és 695 koronára becsült következő ingóságok u. m: 2 varrógép és ruhaneműek nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V 628/2 számú végzése folytán 2305 korona tőkekövetelés ennek 1912. évi május hó 29 napjától járó 6% kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig összesen 120 K. 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Mindszent Szabadság u. 188 és Helfi u. 235 sz. alatt leendő megtartására **1913. évi december hó 15. napjának délutáni fél 4 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentes, 1913. évi november hó 30 napján.

Végh Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Eladó vendéglő és ház

Mindszent, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem, 1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kerthelyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 tekeasztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jégverem (jéggel), istálló, göré, 2 nagy pince, stb., stb.

Saját acetylén világítás!
Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent.

Az újtelepen levő teljesen újonnan épült házamat is eladom, vagy haszonbérbe kiadom!

Ház eladás.

Mindszent, a vásártér mellett levő, III. ker., Helfi-utca 235 számú házamat kedvező feltételek mellett örök áron eladni szándékozom. Az épület áll: 1 üzlethelyiség, 4 szobás lakás, 3 konyha, 3 éléskamra, hármass nagy sertésól, vízvezeték és 251 négyszögöl telekből. Venni szándékozók forduljanak **Vida Jánosné** tulajdonoshoz.

Felélős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent.
Telefonszám: 9.

MODERN BÉLYEGZŐT

ruggyantából vagy rézből hivatali, kereskedelmi v. magánhasználatra, kiváló anyagból, legtartósabb és legszebb kivitelben olcsó áron és bérmentve szállít

HORVÁTH A.

gummibélyegzőgyára
Mindszent

AZ EST

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről híven beszámol.

A bel- és külföld napi eseményeit

a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

AZ EST

megjelenik a fővárosban déli 1-kor és szétküldetik az egész országba.

Ára 6 fillér.

Benzinmotor

két lóerős, kisipari célra igen alkalmas, teljesen kifogástalan állapotban van, szavatosság mellett

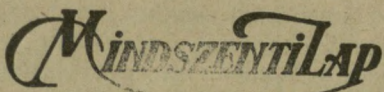
500 koronért eladó.

Cím lapunk kiadójánál megtudható

Modern iparosok és kereskedők

régóta tudják, hogy áruik, illetőleg készítményeik csak hírlapi közzététel által lehetnek ismeretesek a nagyközönség előtt. Mert a hirdetés által sokkal nagyobb forgalmat érnek el s jólétben, vagyonban gyarapodnak!

Így hirdetés tehát minden kereskedőnek és iparosnak csak hasznára lehet. Hogy segédkezet nyujtsunk mindenkinek, a hirdetések árát mérsékeltük s olcsó árajánlattal szívesen szolgálunk.

kiadóhivatala

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapítattott: 1902-ben. Főüzlet: **Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994. Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb ízlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani**

M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövettüggönyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszírozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavittatnak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szoron kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Intelligens kiszolgáló leány

papirkereskedésembe jó fizetés mellett felvétetik. Aki az irodai munkákban is jártas, előnyben részesül. — Horváth Antal, Mindszent

1375/1913. sz.

Hirdetmény.

Szegevár községnek a szentes—hmvásárhelyi törvényh. műút mellett fekvő, kitünő minőségű, rendesen trágyázott s kataszterileg háromnegyed részben II., egynegyed részben IV. osztályu 102⁴⁶⁸/₁₆₀₀ hold **szántóföldje, kisebb-nagyobb részletekben, esetleg egy tagban, ajánlattevés útján, eladó.**

A venni szándékozók felkéretnek, hogy ajánlataikat, kataszt. holdban számított terület megjelölésével sziveskedjenek megtenni s az alulírott községi elüljáróshoz **ez évi december hó 31-ig** megküldeni.

Szegevár, 1913. november 23.

Községi elüljáróság.

Apró Ha igazán jó

hirdetéseket lapunk kiadóhivatala **1 koronáért**

közöl. Ilyen hirdetés legfeljebb 30 szó lehet Azontul minden szó 6 fillérbe kerül

Eljegyzési

vagy esküvői értesítések közzétételi díja

két korona.

teát, rumot, konyakot, likőröket stb vásárolni szándékozik: bizalommal látogassa meg ::::

Steindl János

a község házával szemben levő kereskedését

A kiszolgálás pontos és olcsó

Minden kedden friss virsli!

Sziléziai dió-koksz

a mindszenti vasutálomnál kímérve és átadva métermázsánkt

4 korona 80 fillér

Felaprózott tüzifa

kiváló jó minőségben, házhoz szállítva métermázsánkt

2 korona 80 fillér

Nagy darabos porosz cséplőszén

métermázsánkt

4 korona

Kardos vásártéri gőzmalma és fakereskedése, Mindszent.